

Tweemaandelijks blad van de Protestantse Kerken in en rond Brussel

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Protestantse Kerkbrief

jaargang 37 • nummer 1 • februari - maart 2025

Afgiftekantoor:

Brussel de Brouckère

Erkenningsnummer: P 910493

Tweemaandelijks

Protestantse Kerk Brussel

Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel

www.protestantsekerkbrussel.be

- **Veertigdagentijd**
- **Biddag voor Gewas en Arbeid**
- **De graankorrel in de aarde**

Colofon

De Protestantse Kerkbrief is het blad van de Protestantse Kerken in en rond Brussel.

Het verschijnt een zestal keren per jaar.

E-mailadres: kerkbrief@gmail.com

De redactie bestaat momenteel uit

ds. Judith van Vooren en ds. Douwe Boelens

Verantwoordelijke uitgever:

ds. Douwe Boelens

De redactie behoudt zich het recht voor om een ingezonden artikel in te korten, redactioneel te bewerken of niet te publiceren. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl. Reacties zijn altijd welkom!

Uiterste inleverdatum voor de kopij

Kerkbrief april-mei 2025:

maandag 17 maart 2025

Veertigdagen-project: “In de tuin - Het leven wint!”

In de tuin Het leven wint!

In het veertigdagenproject van *Bijbel Basics* gaan we op weg naar Pasen met verhalen waarin een tuin een belangrijke plek of een veelzeggend beeld is. In de Bijbel komen we regelmatig het beeld tegen van een prachtige plek vol bloemen en planten, waar bomen groeien en volop water is. Zo’n weelderige tuin staat in de Bijbel voor vrede, leven en overvloed die God aan de mensen geeft; voor een wereld zoals God die bedoeld heeft. Het begint bij de tuin van Eden, die God voor de eerste mensen maakt en waar de mensen in vrede met elkaar en met God leven. Maar in diezelfde tuin gaat het ook mis tussen God en de mens. Toch geeft God zijn band met de mensen niet op. Hij belooft dat het op een dag weer goed zal komen. Dan zullen de mensen terugkeren naar God en zal de dorre woestijn vol bloemen staan. Een beslissend moment in het verhaal van God en de mens vindt plaats in een tuin met een open graf – het graf van

Jezus, die door zijn dood en opstanding de relatie tussen God en de mensen herstelt. En dat is nog niet het einde: de Bijbel belooft ons in de toekomst een nieuwe wereld, die in het boek Openbaring wordt beschreven als een schitterende plek waar leven zal zijn in overvloed, zoals in de tuin van Eden.

Bijbelteksten:

Tijdens dit project lezen we de volgende teksten uit het Oude en het Nieuwe Testament:

- Zondag 1: De tuin van Eden (Gen. 2:8-25)
- Zondag 2: God stuurt de mensen weg uit de tuin (Gen. 3:1-24)
- Zondag 3: De woestijn wordt als een bloeiende tuin (Jes. 35:1-10)
- Zondag 4: De graankorrel in de aarde (Joh. 12:20-27)
- Zondag 5: Jezus wordt gevangengenomen in de tuin van Getsemane (Joh. 18:1-14)
- Zondag 6: Jezus wordt begraven in een tuin vlak bij Golgota (Joh. 19:38-42)
- Zondag 7: De tuin met het open graf en een belofte voor de toekomst (Joh. 20:1, 11-18, Openbaring 22:1-5)

Woorden

Wij geloven in een God
die het heelal tevoorschijn
spreekt
met al wat daarin leeft
het is daar
woord en daad in één
geen woord
keert leeg
naar hem terug.

't Is vreemd
wij praten
en wij praten maar...
vaak baart ons woord
alleen maar
lucht.

De Kerk staat in een woordtraditie, Israël achterna. Wij houden van lange verhalen, ingewikkelde uiteenzettingen en leerstellingen die het zo mooi zeggen. We joegen er elkaar voor uit de tent, want niet alle woorden wogen even zwaar. Misschien word ik nog 90 jaar oud of 80... En misschien zal ik dan, net als mijn naamgenote, Judith Herzberg, geleerd hebben om essentiële zaken licht en vrolijk, slechts in

enkele zinnen, te schetsen; kort maar scherp en verstaanbaar voor iedereen. Nu moet het vaak nog met omhaal van woorden – ik weet ook niet wat u ervan zou denken als ik mijn preek zou ruilen voor een 'haiku' of een 'hopla', al zou dat toch heel kunstig zijn.

Voor nu dan maar een 'hopla' van de grote dichteres die haar schrijversdebuut maakte in het jaar van mijn geboorte. Omdat het lichter wordt, de nachten korter dan de dagen. Een schepping, weer opnieuw. En dat stemt vrolijk.

Vrolijk

Dit nou voorjaar
grote kleine winter
lieten we verdwijnen

vrolijk kwetteren
de vogels maar het
allerkwetterendste jij

De hopla 'Vrolijk' vindt u in:
Judith Herzberg, *'Bijna 90 Hopla's'*,
Amsterdam, 2024

ds. Judith van Vooren

Bij de voorpagina

Een kind kleurt de kerk

Tijdens de erediensten zijn er vaak een aantal kinderen aanwezig die dan mooie tekeningen of knutselwerkjes maken. Zo maakte Stéphanie een prachtige tekening op zondag 5 januari jl. We willen die graag met u delen. De tekening zal ook de illustratie zijn voor de nieuwe verjaardagskaart die naar de wat oudere leden verzonden wordt. Bedankt, Stéphanie!

Agenda

- Maandag 17 februari: Taizé-gebed in Overijse
- Donderdag 20 februari: Geloofsgesprek
- Zaterdag 22 februari, 20.00: Taizé-gebed in Dilbeek
- Maandag 24 februari, 14.30: Bijbelkring in Wemmel
- Zondag 9 maart: VRT-televisie-dienst
- 11 t/m 13 maart: Retraite van VPKB-predikanten
- Vrijdag 14 maart, 20.00 uur: Catechese
- Maandag 17 maart, 14.30 uur: Bijbelkring in Wemmel
- Woensdag 19 maart: Taizégebed in Tervuren
- Donderdag 20 maart, 14.00 uur: Oecumenisch Forum
- Donderdag 20 maart: Geloofsgesprek
- Zaterdag 29 maart, 20.00 uur: Taizé-gebed in Dilbeek
- Zondag 30 maart: bezoek van Antwerpen-Zuid
- Maandag 7 april, 14.30: Bijbelkring en heilige Maaltijd

Kerkdiensten Protestantse Kerk Brussel

Zondag 2 februari, 4e na Epifanie

Voorganger Ds Douwe Boelens
 Ambtsdrager P. Vitulano
 Organist A. Rusakova
 Gemeentelid J.K. van der Meer
 Collectes VPKB/Kerk

**Zondag 9 februari, 5^e na Epifanie
 Dienst van Schrift en Tafel**

Voorganger Ds Douwe Boelens
 Ambtsdrager A. Bultena
 Organist R. Auquier
 Gemeentelid F. Bastiaens
 Collectes Diaconie/Kerk

Zondag 16 februari, 6^e na Epifanie

Voorganger Ds Judith van Vooren
 Ambtsdrager E. Kitoko
 Organist A. Rusakova
 Gemeentelid G. Heslinga
 Collectes Kerk en Wereld/Kerk

Zondag 23 februari, 7^e na Epifanie

Voorganger Ds Douwe Boelens
 Ambtsdrager L. Buddingh
 Organist R. Auquier
 Gemeentelid J.K. van der Meer
 Collectes PSC/Kerk

Zondag 2 maart, 8^e na Epifanie

Voorganger Ds Judith van Vooren
 Ambtsdrager E. Kitoko
 Organist
 Gemeentelid F. Bastiaens
 Collectes VPKB/Kerk

**Zondag 9 maart, 1^e van 40-dagentijd
 Televisiedienst**

Voorganger Ds Douwe Boelens
 Ambtsdrager A. Bultena
 Organist R. Auquier
 Gemeentelid G. Heslinga
 Collectes Kerk en Wereld/Kerk

**Zondag 16 maart, 2^e van 40-dagentijd
 Dienst van Schrift en Tafel**

Voorganger Ds Judith van Vooren
 Ambtsdrager A. Seinen
 Organist A. Rusakova
 Gemeentelid R. van Drimmelen
 Collectes Diaconie/Kerk

Zondag 23 maart, 3^e van 40-dagentijd

Voorganger Helen Blow
 Ambtsdrager L. Buddingh
 Organist R. Auquier
 Gemeentelid H. Dille
 Collectes PSC/Kerk

Zondag 30 maart, 4^e van 40-dagentijd

Voorganger Ds Douwe Boelens
 Ambtsdrager A. Bultena
 Organist Anne Theo Seinen
 Gemeentelid J.K. van der Meer
 Collectes Dar al Amal/Kerk

Zondag 6 april, 5^e van 40-dagentijd

Voorganger Ds Judith van Vooren
 Ambtsdrager A. Seinen
 Organist A. Rusakova
 Gemeentelid G. Heslinga
 Collectes VPKB/Kerk

Oecumenische vieringen in Zavelenborre

*We moeten nog even geduld hebben voor de volgende oecumenische viering.
U mag alvast noteren: 25 mei 2025!*

VRT-televisiedienst op 9 maart

Op **zondag 9 maart** zal de VRT de kerkdienst aan de Nieuwe Graanmarkt rechtstreeks uitzenden op televisie. Aan die dienst gaan veel voorbereidingen vooraf. We hopen van harte dat veel kerkleden die zondag naar de kerk komen - en zo mogelijk gasten uitnodigen. Al op **zaterdag 8 maart** is er een repetitie van 13.30 tot 17.00 uur. Op de zondag van de uitzending moeten alle medewerkers al om 8.00 uur aanwezig zijn. Van 10.00 tot 11.00 uur vindt de rechtstreekse uitzending plaats. Een uitdaging voor onze gemeente! Aller aanwezigheid is zeer gewenst.

ds. Douwe Boelens

Bezoek Antwerpen-Zuid op 30 maart

Op zondag 30 maart mogen wij de gemeenteleden van de protestantse gemeente Antwerpen-Zuid in ons midden begroeten. Na de dienst zal hen een lunch worden aangeboden.

Het zou fijn zijn indien ook mensen van onze gemeente aan de lunch meedoen.

Graag een seintje voor zondag 23 maart aan het kerkelijk bureau in verband met het voorbereiden van de maaltijd.

Na de lunch zal er nog een activiteit in het Brusselse worden georganiseerd. Daarover hoort u meer via de Kerkinfo.

Bijeen

Geloofsgesprekken

Tijdens onze Geloofsgesprekken zullen we ook de komende maanden met elkaar spreken over ons geloven aan de hand van enkele hoofdstukken van het boek van H. Stamperius ***Kleine theologie voor leken en ongelovigen***.

Wij spreken in deze groep vrijuit met elkaar over onze overtuigingen en twijfels; daarbij blijkt vaak dat de manier waarop we geloven en wat we geloven doorheen de jaren behoorlijke verschuivingen kende. Dit voelt soms als een verlies, soms is het verwarrend en soms is het een bevrijding.

De volgende bijeenkomsten zijn gepland op **donderdag 20 februari**:

hoofdstuk 16-18, bij Rommy van Wechem
donderdag 20 maart: hoofdstuk 20-22, bij Jenny en Rob van Drimmelen.

Voor meer informatie neemt u best contact op met Steven Noë of met ondergetekende.

ds. Judith van Vooren

Catechisatie

Het is een klein maar fijn groepje dat eenmaal per maand samenkomt om met elkaar te spreken over wat ons bezighoudt als het gaat om geloofs- en levensvragen.

Meestal is er ook een creatief moment. Ook proberen we regelmatig een bijdrage te maken voor een van de erediensten. Zo werd een groot deel van het kinderkerstfeest van 22 december met dit groepje voorbereid.

Ben jij ook rond de 16 jaar en lijkt het je fijn om mee te doen, neem dan gerust contact met me op.

De volgende bijeenkomst is gepland op vrijdag 14 maart van 20.00 tot 21.30 uur bij Rosaline. Andere data volgen.

ds. Judith van Vooren

Rond 8 maart, Internationale Vrouwendag: het leven van Emilie Claeyns

In elke Vlaamse krant verscheen in februari het nieuwsfeit dat ‘de eerste feministe van Gent’, Emilie Claeyns, een eigen zaal krijgt (in Ons Huis – Vrijdagmarkt), een gedenkplaat en een kleine permanente tentoonstelling. Haar verhaal werd ook opgenomen in de Canon van Vlaanderen. Wat evenwel niet vermeld wordt is dat ze ook een geschiedenis heeft met de Brabantdamkerk.

Door: Josiane Tytens, in: Kerkbrief, Gent Centrum

Emilie werd geboren op 8 mei 1855 in een Gents arbeidersgezin. Haar vader sterft vroegtijdig en Emilie wordt naar een katholieke kostschool gestuurd. Ze woont in bij twee dames uit de bourgeoisie die haar een beschaafde opvoeding geven. Wanneer haar moeder ziek wordt, moet ze, zoals velen van haar tijdgenoten, aan de slag in een spinnerij en mee instaan voor het inkomen en het huishouden (met vier broers en zussen).

In de textiel fabriek wordt Emilie geconfronteerd met de lamentabele werkomstandigheden. Daarover schrijft ze later het volgende:

“Wij werken 12 tot 13 uren op de fabriek, ‘s avonds nog 2 tot 3 uren thuis, dat maakt een totaal van 14 tot 16 uren arbeid daags, juist de helft teveel om krachtig en gezond te blijven. (...) Alhoewel wij op het werk in vele gevallen den arbeid der man verrichten, worden wij maar half zoveel betaald, niet omdat wij minder of slechter werk leveren, maar alleen omdat wij vrouwen zijn.”

Socialistische denkbeelden en vrouwenrechten gaan volgens haar hand in hand!

Op tweeëntwintigjarige leeftijd kiest ze ervoor, om haar onafhankelijkheid te bewaren, *BOM (bewust ongehuwde moeder)* te worden van dochter Elvira en vier jaar later van Clara – vader onbekend. Haar ervaringen als alleenstaande moeder uit de arbeidersklasse vormen de drijfveer voor haar politiek activisme. Ze zal zich blijvend verzetten tegen onrechtvaardigheid en onderdrukking van de vrouw.

In 1886 nam ze het voortouw als voorzitter van de *Socialistische Propagandaclub van Vrouwen te Gent* en stond ze op de barriera-

den voor gelijk onderwijs, gelijke lonen, het vrouwenstemrecht en geboortebeperving, de financiële onafhankelijkheid van de vrouw, de gelijkwaardigheid binnen het gezin, in de wet én op de arbeidsmarkt. Heel gevoelige thema's in de tweede helft van de 19de eeuw!

Samen met **Nellie van Kol** (NL) – een levenslange vriendin – richtte ze in 1893 het tijdschrift *'De Vrouw'* op. Door haar artikels, onder de schuilnaam Lilian, over geboortebeperving en voorbehoedsmiddelen (op dat moment streng verboden en illegaal) belandde het tijdschrift op de katholieke index van verboden lectuur.

In 1885 richtten 59 coöperaties de **Belgische Werklieden Partij (BWP)** op. Bij de oprichters niet één vrouw. Pas zes jaar later werd Emilie als eerste vrouw opgenomen in het Bureau van de Algemene Raad van de BWP. Twee jaar later werd ze verkozen in de Landelijke Raad en werd ze verantwoordelijk uitgeefster van de socialistische krant

Vooruit. De achterliggende reden hiervoor was dat een vrouw niet tot een gevangenisstraf kon veroordeeld worden bij de vele processen die de katholieken tegen de krant aanspanden.

De *'heren van de kerken en het kapitaal'* bleven aandringen om het vrouwenkiesrecht uit het programma van de BWP te verwijderen, wat uiteindelijk ook gebeurde. Emilie raakte steeds meer ontgoocheld over het feit dat vrouwenrechten binnen de partij theorie bleven en achtte haar positie niet langer houdbaar.

Toen ze in 1896 ging samenwonen met een gehuwde man, werd door de anti-socialisten deze gelegenheid aangegrepen om haar aan de schandpaal te nagelen. De katholieke krant **Het Volk** publiceerde een artikel waarin ze beschuldigd werd van overspel. Ze nam ontslag uit de BWP. In latere brieven schreef ze over de impact hiervan: *"Het schandaal dat rond mijn naam werd gemaakt en waar ik nog steeds voor word gemeden en met de vinger gewezen... Ik moet blijven 'een stillen in den lande' helpende, troostende, opbeurende daar waar mijne hulp gevraagd wordt of nodig blijkt."*

Emilie leidde geen weelderig bestaan. Na 1896 bestond het gezinsinkomen uit het loon van beide dochters als thuiswerkende schoenstiksters en zelf was ze wasvrouw, werk dat ze thuis kon uitvoeren met een bedlegerige man. Nellie sprong van tijd tot tijd financieel bij. Familiaal leed bleef haar niet bespaard. In 1898 werd haar oudste dochter Elvira ongetrouwd moeder; ze trouwde een jaar later en scheidde na vier jaar. In 1910 verhuisde Emilie met haar beide dochters en kleindochter Yvonne van Gent naar Gentbrugge.

Begin 1900 vinden we Emilie terug als trouwe bezoeker van de *Evangelisch-Hervormde Gemeente in de Brabantdamkerk*, waar **ds. J.D. Domela Nieuwenhuis Nyegaard** (1870-1955) predikant was.

Wanneer zij protestante is geworden, weten we niet. Nellie van Kol was bevriend met de Domela's en kwam reeds vóór 1914 verscheidene malen in de pastorie op bezoek. In haar correspondentie met Emilie werd veel over geloofsthema's gediscussieerd en het was

Nellie die haar een Nieuw Testament toestuurde. Emilie is haar verdere leven zeer religieus, naar reformatorische geest, gebleven. Waarschijnlijk deed ze geen belijdenis; in het lidmatenregister komt haar naam niet voor. Ze hechtte weinig aan vormen en wetten en was te zelfstandig en te veel socialiste om zich formeel aan te sluiten. Emilie vond in ds. Domela, in zaken van geloof en moraal, een ruimdenkende en tolerante leraar.

Toen Domela in oktober 1918 met zijn gezin en de gehele inboedel van de Coupure-pastorie per binnenschip naar Nederland vluchtte, werd een gedeelte van zijn politiek archief aan *'een zeer trouwe lidmate'* in Gentbrugge in bewaring gegeven.

Emilie had zich niet met zijn activisme ingelaten, maar had veel begrip en sympathie voor *'het idealistisch karakter'* van de beweging. In 1919 werd Domela wegens zijn politiek activisme tijdens WO I bij verstek ter dood veroordeeld. Begin 1941, tijdens zijn eerste reis naar Vlaanderen sedert 1918, in de hoop op rechtsherstel, bezocht hij zijn hoogbejaarde vriendin Emilie. Die gehele tussenperiode hadden ze regelmatig contact gehad, via tussenpersoon, hulppredikant **Benjamin van Kesteren** (cfr. Kerkbrief april 2014 over hulppredikanten).

Emilie's gezondheid werd slechter en ze werd langzaam zwakker. Een brief die ze schreef aan haar *'Eerwaarde Vriend en Leraar'* is bewaard gebleven. Het is een brief met sterk religieuze inslag en zij vertrouwt op de Heer die *"ook wel een weg zal vinden, waarlangs onze moede voeten veilig verder kunnen gaan."* Dit Gezang (*"Beveel gerust Uw wegen"*), door Emilie enigszins geparafraseerd in haar geciteerde brief, is er een van vertrouwen, berusting en gelatenheid.

Ze leed onnoemlijk veel en de zorg voor haar moeder drukte zwaar op dochter Clara. Emilie's dood in februari 1943 – zij stierf tijdens haar slaap in het ziekenhuis, waar ze pas enkele uren verbleef – kwam op 87-jarige leeftijd als een ware verlossing.

In memoriam Otto Chrispeels

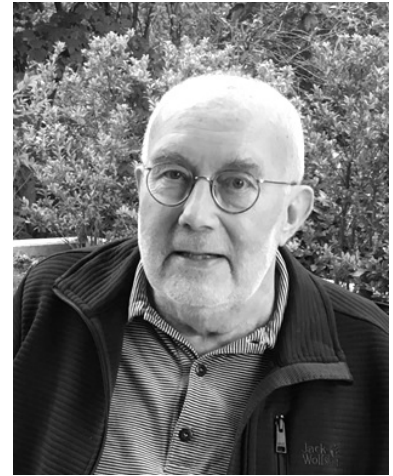
Op zaterdag 7 december nam Otto Chrispeels afscheid van het leven en wij van hem. De tekst die het uitgangspunt vormde voor de overdenking tijdens de dienst van dankbaar gedenken kwam uit het boek Exodus: *“Er is een plek op de rots waar je dicht bij Mij kunt staan. Als Ik in stralend licht voorbijkom, zal Ik je in een grot laten staan. Ik zal je met mijn hand bedekken tot Ik voorbij ben. Dan zal Ik mijn hand weghalen en dan kun je Mij van achteren zien. Maar mijn gezicht mag niemand zien.”* (Ex 33:21-23)

Met dankbaarheid kijken wij terug op het leven van een prachtig mens. Otto werd geboren op 11 juni 1936 te Kortenberg en groeide op in een gezin met vier kinderen. Het gezin behoorde tot de Silokerk voordat ze overgingen naar de voorloper van de Graanmarktkerk, de Kathelijnekerk. In 1963 trad hij in het huwelijk met Marijke Maas. Ze kenden elkaar via *De Jonge Kathelijners*. Samen kregen ze twee kinderen, Marleen en Freek.

We kennen Otto als een gedreven en enthousiast mens. Hij was een aanwezige vader en een liefhebbende echtgenoot. Naast de aandacht voor zijn familie had Otto ook steeds oog voor een grote kring mensen daarbuiten. De kerk vormde zeker een tweede pool in zijn leven. Hij was een meer dan betrokken gemeentelid en nam vele bestuurlijke taken op zich. Ook was hij een van de stuwende krachten achter het SOW-project. Samen met anderen organiseerde hij activiteiten en kampen voor de jongeren, zoals de *Stormvogels* en de *Kompaskampen*; bij al deze activiteiten ontbrak het hem nooit aan humor terwijl hij toch serieus en veel-eisend was, zowel voor zichzelf als voor anderen.

Op professioneel gebied was hij werkzaam in het bedrijf van zijn vader voordat hij de weg vond naar de wereld van de uitgeverij.

Hij werkte zich op tot directeur-uitgever bij Wolters-Kluwer waar hij ook ten zeerste ge-waardeerd was. Otto heeft genoten van zijn pensioen-jaren.

Hij verdiepte zich in genealogie en hield ervan om vogels te spotten; toen ze die nog hadden kon je hem ook regelmatig vinden in de moestuin.

De laatste jaren van zijn leven werden getekend door de gevolgen van een hersenletsel. Het viel hem zwaar steeds meer uit handen te moeten geven. Hij werd liefdevol bij-gestaan door Marijke en zijn kinderen en kon rekenen op de hulp van toegewijde verzor-genden. Toch kwam voor hem op 7 december het moment waarop hij, bewust en liefdevol omringd, afscheid nam van een goed leven.

Ik eindig met de woorden die zijn zoon Freek uitsprak ter gelegenheid van de dankdienst voor zijn leven, op 14 december: *“Hij vond dat zijn leven voltooid was: meer dan 60 jaar getrouwd, een schitterende carrière, een grote groep vrienden, kinderen, schoonkinde-ren en een kleindochter, die allemaal op eigen benen staan...”*

Wat kan een mens nog meer willen? Vanuit die positieve ingesteldheid is hij vorige week vertrokken.”

Wij wensen Marijke, Marleen en Freek, de familie en de vele vrienden en kennissen die achterblijven, sterkte bij het gemis van deze geliefde mens.

ds. Judith van Vooren

Groener geloven

Onder de titel "Groener geloven" willen we in de Kerkbrief regelmatig iets doorgeven wat verband houdt met klimaat en biodiversiteit.

Biddag voor Gewas en Arbeid

In de protestantse traditie, wordt de Biddag voor Gewas en Arbeid op de tweede woensdag van maart gevierd. Dit jaar is dat woensdag 12 maart.

De Biddag is verbonden met de Dankdag die dit jaar op woensdag 5 november valt. Het vieren van Bid- en Dankdagen gaat terug naar de middeleeuwen. Toen was het gebruikelijk dat aan het begin van elk seizoen werd gebeden om Gods zegen voor de oogst. Met het voortschrijden van de industrialisatie, werd arbeid toegevoegd aan de opbrengsten van het land. In vissersdorpen werd bovendien ook gebeden voor een zegen over de visserij.

In onze contreien is het vieren van de Bid- en Dankdagen wat in de vergetelheid geraakt. Naar de redenen daarvoor is het gissen. Zou het komen omdat we denken dat we het wel zonder Gods zegen kunnen? Omdat we denken dat we dankzij pesticiden, meststoffen, zaadveredeling, slimme irrigatiesystemen, enz., zelf alles onder controle hebben?

Inderdaad is het verkrijgen van een goede oogst in toenemende mate afhankelijk van menselijk gedrag. Dat geldt zowel ten goede als ten slechte.

Dankzij verbeterde technieken, is de opbrengst per hectare bouw- en weidegrond de laatste jaren spectaculair gestegen, vooral in de rijkere landen.

Daar staat echter tegenover dat de effecten van de door de mens veroorzaakte klimaatverandering oogsten vernietigt, als gevolg van extreme droogte of juist door overstromingen, of door afnemende biodiversiteit. In deze situatie betekent het vieren van de Biddag ook dat we bidden om tot inkeer en omkeer te komen, dat we bidden met de ogen open, met de handen uit de mouwen om Gods schepping te beschermen en te streven naar klimaatgerechtigheid. Bidden alsof alles van God afhangt en werken alsof alles van ons afhangt. De Biddag is hoogst actueel.

Rob van Drimmelen

Gebed

Goede God
die de aarde gezegend hebt
met alles waarvan wij leven,

wij willen eerlijke rentmeesters zijn
en niet meer nemen dan ons toekomt
want gulzigheid leidt tot verderf
en gretigheid is nooit verzadigd.

Geef ons de wijsheid om in eenvoud te leven.
Laat ons een licht opgaan
en leer ons het ware vasten, dat is:
ons brood delen met de hongerige,
de vluchteling onderdak geven
en de verdrukten vrijheid te laten.

Dan bidden wij met recht:
Uw Koninkrijk kome.
Amen.

Dienstboek PKN, bl. 1101

We blijven solidair

“ Een peiling van **11.11.11** toont dat de Belg wel degelijk geeft om menselijkheid en zich ervoor wil inzetten.

Dat blijkt uit de **Barometer Internationale Solidariteit**.

Hoewel 45% van de Belgen een gevoel van vermoeidheid voelt over de berichtgeving over de klimaatcrisis, blijft hun solidariteit hoog: ruim 51% pleit voor steun aan het **Groene Klimaatfonds**, dat klimaatfinanciering voorziet aan landen, die het zwaarste getroffen worden.

Een opmerkelijke 50% van de Belgen is bereid om ingrijpende veranderingen in hun gewoonten en levensstijl door te voeren om klimaatverandering tegen te gaan.”

Kerk & leven, 20 november 2024, blz. 6

De veertigdagentijd is bij uitstek ook een tijd om ons te oefenen in solidariteit met hen die lijden.

Taizé-gebeden

In de Druivenstreek kunt u deelnemen aan Taizévieringen. Deze vieringen gaan maandelijks afwisselend door in de Sint-Martinuskerk te Overijse en in de Sint-Jan Evangelistkerk te Tervuren.

In Dilbeek wordt steeds op de laatste zaterdag van een maand een Taizégebed gehouden. De ontmoetingen vinden plaats in de Dominiek Saviokerk te Dilbeek.

Data Taizégebeden 2025

maandag 17 februari 2025 te Overijse

zaterdag 22 februari 2025 te Dilbeek

woensdag 19 maart 2025 te Tervuren

zaterdag 29 maart 2025 te Dilbeek

maandag 21 april 2025 te Overijse

zaterdag 26 april 2025 te Dilbeek

woensdag 21 mei 2025 te Tervuren

zaterdag 31 mei 2025 te Dilbeek

maandag 16 juni 2025 te Overijse

zaterdag 28 juni 2025 te Dilbeek

Veertigdagentijd

“ De *veertigdagentijd* is bij uitstek geschikt om ons te laten nadenken over wat we eten, ons bewust stil te laten staan bij hoe ons eten op ons bord komt en ons te oefenen in het minderen of juist door biologische te eten, of door eerder te kiezen voor een product met een eerlijke prijs. Maar ook door met boeren in gesprek te gaan en deze te steunen door bijvoorbeeld te kopen via de korte keten zoals de boerenmarkten die op vele plekken (...) zijn. Laten we ons ook niet wijsmaken door praatjes die boer en natuur tegen elkaar uitspelen.”

Uit een overweging van ds. Eefje van der Linden, 2024

Oecumenisch Forum

Op 20 maart om 14.00 uur plannen we een Gesprek over Menswording.

Noteer deze datum alvast in uw agenda, nadere informatie over inhoud en plaats volgt via de Kerk-info.

Straatliefdegras

Tussen stenen ontkiemd en gegroeid tot een spichtige uitwas van gras geeft zaad zich opnieuw aan de straat.

Het gaat kansloos op weg.
Hecht zich aan Good Year,
kleeft aan Pirelli, gaat scheep
en komt aan achter de loods
van de mosterdfabriek. Schiet
wortel, sneeuwt onder, vriest dood.

En opnieuw gaat het zaad
in het stof en opnieuw
geeft het aan asfalt zich over,
zoekt het naar warmte,
wacht het op licht.

*In: René van Loenen, Klimaatbrevier
Gebeden/gedichten/liederen, 2024, Kampen*

NBG/Bijbel Basics: "De graankorrel in de aarde" (Johannes 12:20-27)

Jezus geeft een voorbeeld over een graankorrel die in de aarde gezaaid wordt. Hij zegt dat die graankorrel in de aarde moet sterven om vervolgens veel nieuwe graankorrels voort te brengen. Jezus vertelt dit voorbeeld op een belangrijk moment: het is de laatste week van zijn leven en Hij weet dat Hij binnenkort zal sterven.

De graankorrel die in de aarde sterft en nieuw leven voortbrengt, is een beeld voor de dood en de opstanding van Jezus. Daarom lezen we dit verhaal in de tijd voor Pasen. Door de dood en opstanding van Jezus zal iedereen iets van God kunnen zien. Niet alleen de Joden, de mensen die Jezus al kenden, maar iedereen. Daarom begint dit verhaal ermee dat er niet-Joden naar Jezus toe komen om Hem te ontmoeten.

In het eerste deel van het verhaal gaat het over Filippus en Andreas. Zij zijn twee van de twaalf leerlingen van Jezus. Filippus komt uit de plaats Betsaida, net als Andreas en Petrus (Johannes 1:43-44).

Meestal speelt Filippus niet zo'n heel grote rol, maar in dit verhaal wel: hij brengt de niet-Joden bij Jezus.

Over Andreas weten we iets meer. Hij is een broer van Petrus. En hij is visser bij het Meer van Galilea (Marcus 1:16-17). Als Jezus hem roept, laat hij alles achter en gaat hij met Jezus mee.

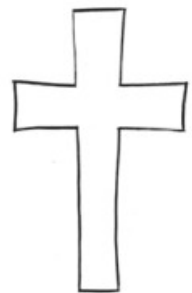

Een graankorrel met een geheim

Jezus vertelt in het Bijbelverhaal het geheim van een stervende graankorrel.

Een geheim met een geweldige belofte. Kun jij ontdekken welk geheim dat is? Los eerst de code onder de grond op door de juiste letter van het alfabet bij het cijfer te zoeken. Het cijfer geeft de plaats aan van de letter in het alfabet.

De letters zijn door elkaar gehusseld. Elk groepje korrels is één woord. Schrijf de cijfers en letters op een kladpapiertje. Zet daarna de letters in de juiste volgorde en schrijf de letters in de aren boven de grond.

Contact

Protestantse Kerk Brussel

*Lidkerk van de Verenigde Protestantse Kerk
in België*

Kerkenraad

ds. Judith van Vooren, 0473 - 75 31 49
 ds. Douwe Boelens, 0474 - 47 32 43
 Anita Bultena (moderator), 02 - 734 52 13
 Lex Buddingh (scriba), 02 - 772 70 23
 e-mail: lex.buddingh@skynet.be
 Paola Vitulano (diaken), 0478 - 60 78 79
 Eugène Kitoko (diaken), 0485 - 02 49 12
 Anne Theo Seinen (diaken), 0495 - 71 97 49

Wijkcontactpersonen 2025

Centrum West

Antoinette Panhuis, 02 - 230 52 22

Noord

Annemarie Haverkorn, 02 - 460 42 86

Noordoost

Jacqueline Bastiaens, 02 - 767 67 35

Zuid

Jart Voortman, 02 - 358 57 29

Oost

Lieve de Geus-Everaert, 02 - 660 53 33

Erik Berghuis, 0497 - 06 51 25

Zuidoost

Janneke Wilbrenninck-van Oldenborgh,
02 - 687 63 91

Joke Bronkhorst, 02 - 687 91 92

Kinder- en Jeugdwerk

Kinderkerk (tot 12 jaar): Janneloes Bouman,
0472 - 92 06 09

Jeugdkerk (vanaf 12 jaar): Jart Voortman,
02 - 358 57 29

Catechese: ds. Judith van Vooren,
0473 - 75 31 49

Kerkgebouw

Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel
 Website: www.protestantsekerkbrussel.be

Predikanten

regio Brussel: ds. Douwe Boelens

(verantwoordelijk uitgever)

Telefoon: 0474 - 47 32 43

e-mail: dsdouweboelens@gmail.com

regio Wezembeek-Oppem, Tervuren en

Overijse: ds. Judith van Vooren

Telefoon: 0473 - 75 31 49

e-mail: jvanvooren7@gmail.com

Kerkelijk bureau en koster

Mark van Wechem

02 - 512 03 67

e-mail: info@protestantsekerkbrussel.be

Het kerkelijk bureau is gesloten op maandag
en dinsdag.

Dagelijks Bestuur

Bert Kuypers (voorzitter), 056 - 20 54 39

Mark de Geus (penningmeester),
02 - 660 53 33

Commissaris gebouwen

Theo Orie, 02 - 466 54 90

Archivaris

Wim De Hertogh, 02 - 267 66 76

Vrijwillige bijdragen

Ingrid De Hertogh-Vercruyse, 02 - 251 59 30

Bankrekeningnummers

(altijd op naam van Protestantse Kerk
en BIC: KREDBEBB)

Zondagse collectes

BE22 7330 6608 7847

Vrijwillige bijdragen

BE22 4331 1627 6147

Diaconie: BE42 7350 3273 4454

Kerkbrief: (€ 20 per jaar, buitenland € 30)
BE41 4331 1482 7110

Kerkkriebels: BE49 7350 0729 3071